

SEKSUALNOŚĆ I RODZICIELSTWO OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ RUCHOWĄ

Badanie zrealizowane na zlecenie
Fundacji Avalon

luty, 2020

FUNDACJA AVALON I PROJEKT SEKSON

Fundacja Avalon jest jedną z największych organizacji pozarządowych w Polsce pomagających osobom z niepełnosprawnościami i przewlekle chorym. Fundacja posiada status Organizacji Pożytku Publicznego. Powstała w 2006 roku.

Fundacja oferuje pomoc w obszarze finansowym poprzez prowadzenie subkont oraz umożliwianie zbiórek na platformie Helpuj.pl, rehabilitację w ramach projektu Avalon Active, zmianę postrzegania seksualności i rodzicielstwa OzN w ramach projektu Sekson oraz zmianę wizerunku sportu osób z niepełnosprawnościami w ramach projektu Avalon Extreme. Obecnie wspiera ponad 10 000 osób z całej Polski.

Sekson to projekt Fundacji Avalon, którego celem jest obalanie stereotypów i mitów, związanych z seksualnością i rodzicielstwem osób z niepełnosprawnością ruchową. Powstał z potrzeby zmiany i chęci przełamania społecznego tabu.

W ramach projektu, organizowana jest co roku konferencja Sekson, stanowiąca forum wymiany wiedzy i doświadczeń w zakresie niepełnosprawności, seksualności i rodzicielstwa dla OzN i specjalistów. Dzielimy się wiedzą prowadząc portal edukacyjny [sekson.pl](https://www.sekson.pl), a także zwiększamy dostęp do usług medycznych dla OzN, tworząc Mapę Dostępności. Realnie wpływamy na sposób postrzegania osób z niepełnosprawnością.

SPIS TREŚCI

Wstęp

Niepełnosprawność

Seksualność

Związki i rodzicielstwo

Wiedza na temat seksualności

Dane demograficzne

Podsumowanie badań

Kontakt

WSTĘP

Badanie „Seksualność i rodzicielstwo osób z niepełnosprawnością ruchową” zostało przeprowadzone na zlecenie Fundacji Avalon w ramach jednego z projektów fundacji – projektu Sekson. Zrealizował je dom badawczy SW RESEARCH. Fundacja Avalon od lat pomaga osobom z niepełnosprawnościami, dostrzega i rozumie problemy tej grupy społecznej. W celu pogłębienia swojej wiedzy przeprowadzała diagnozę sytuacji osób z niepełnosprawnością ruchową w obszarze seksualności i rodzicielstwa.

Wyniki badania służą identyfikacji problemów i ich skali, a także dalszemu rozwojowi projektu Sekson. Pozwalają wypracować kierunki rozwoju i zaplanować działania edukacyjne, których głównym celem jest przeciwdziałanie marginalizowaniu osób z niepełnosprawnością i umniejszania ich potrzeb w obszarze seksualności.

W raporcie znajduje się podsumowanie badań, które zostało podzielone na cztery bloki tematyczne: niepełnosprawność, seksualność, związki i rodzicielstwo, wiedza na temat seksualności.

METODOLOGIA BADANIA

Badanie zostało zrealizowane w dniach 20.01-19.02.2020 przez SW RESEARCH Agencję Badań Rynku i Opinii. W badaniu wzięły udział **osoby z niepełnosprawnością ruchową**, w przedziale wiekowym **18-64 lata**. Agencja SW RESEARCH pozyskała wywiady metodą CAWI (on-line) poprzez udostępnienie linku przez Fundację Avalon potencjalnym respondentom. W ramach badania zgromadzono **803** unikalne wywiady.

Celem badania było dokonanie analizy potrzeb osób z niepełnosprawnością w zakresie dostępu do szeroko rozumianej wiedzy o seksualności, w tym dostępności usług związanych ze zdrowiem seksualnym, a także diagnoza sytuacji osób z niepełnosprawnością ruchową w obszarze seksualności i rodzicielstwa. Wszelkie dane przedstawiane na wykresach dostępnych w prezentacji zostały podane w **procentach**.

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

ODCZUWANIE NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

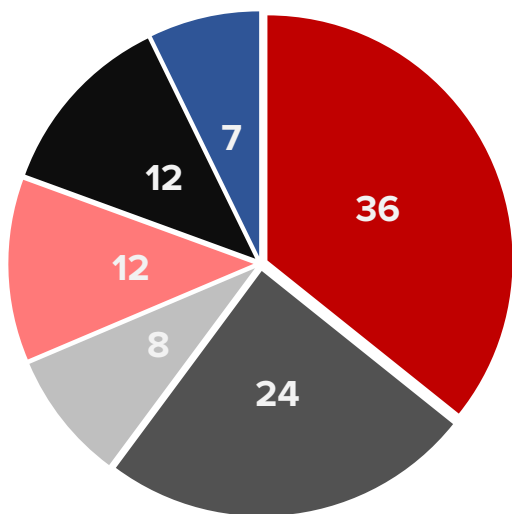
Prawie 40% osób badanych deklaruje, że **mówi o sobie, że jest osobą niepełnosprawną** (osoby z niepełnosprawnością wrodzoną - 43% vs nabytą - 30%), a **co 4** mówi, że jest **osobą z niepełnosprawnością**. 12% spośród ankietowanych stwierdza, że nie uważa się za osobę niepełnosprawną.

Najczęściej wskazywaną sferą, w której ankietowani **odczuwają swoją niepełnosprawność** jest sfera związana z **przemieszczaniem się, transportem** (43%).

Sferami, w których odsetek wskazań jest **zróżnicowany ze względu na płeć są: codzienne funkcjonowanie** (kobieta - 26% vs mężczyzna - 34%), **sfera prywatna związana z relacjami seksualnymi** (kobieta - 23% vs mężczyzna - 35%), **praca** (kobieta - 22% vs mężczyzna - 36%) oraz **małżeństwo/związki** (kobieta - 15% vs mężczyzna - 22%).

ODCZUWANIE NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI WYKRESY

W jaki sposób mówisz o sobie, odnosząc się do swojej choroby, sprawności?

- Osoba niepełnosprawna
- Osoba z niepełnosprawnością
- Inaczej sprawna/y
- Kulawa/y
- Nie uważam się za osobę niepełnosprawną
- Inaczej

W jakich sferach życia najbardziej odczuwasz swoją niepełnosprawność?

Pytanie wielokrotnego wyboru - wyniki nie sumują się do 100%.

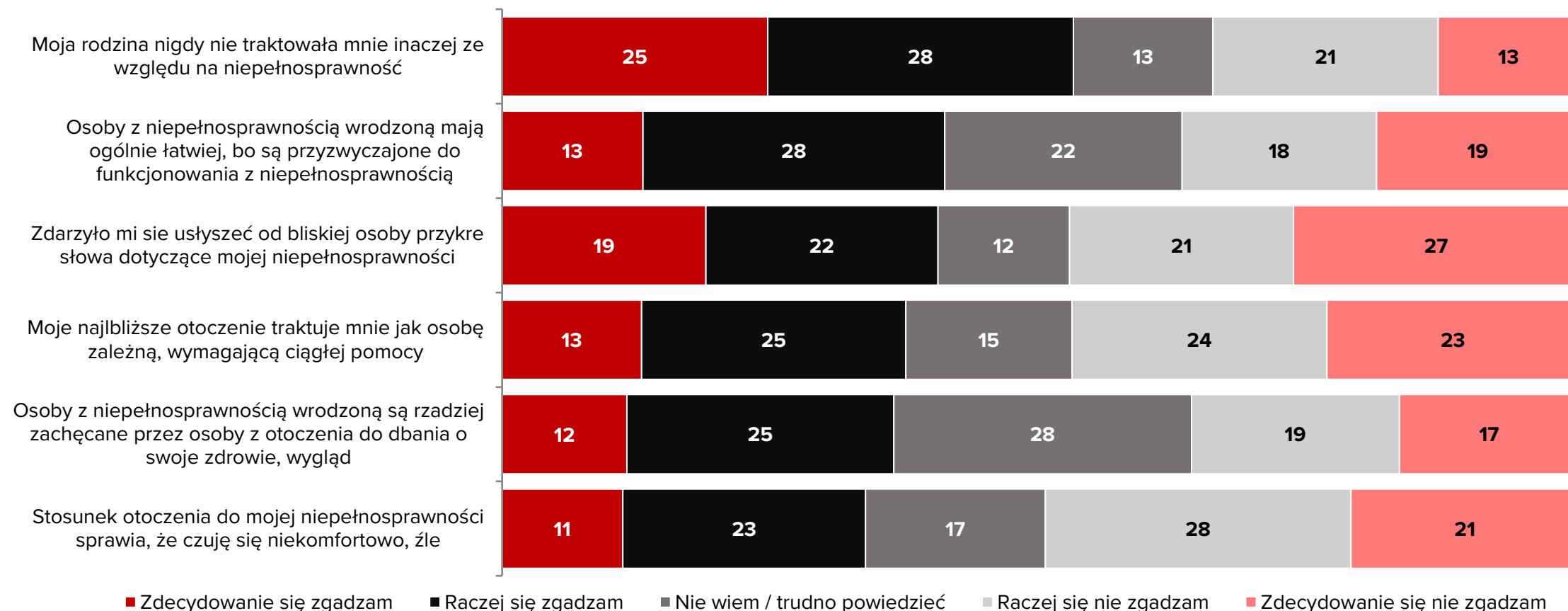
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ W UJĘCIU SPOŁECZNYM

- Ponad połowa ankietowanych zgadza się ze stwierdzeniem: **moja rodzina nie traktowała mnie inaczej ze względu na moją niepełnosprawność (53%). Mimo to, aż 51% osób z niepełnosprawnością ruchową wrodzoną zdarzyło się usłyszeć od bliskiej osoby przykre słowa dotyczące ich niepełnosprawności**, w przypadku z osobami z nabytą niepełnosprawnością ruchową takie słowa zdarzyło się usłyszeć 33% osób badanych.
- **Ankietowani najczęściej wskazują, że od czasu do czasu czują się zależni od innych (28%).** Odpowiedź bardzo często lub zawsze wskazuje 23% osób z niepełnosprawnością ruchową wrodzoną, w porównaniu z 10% wskazywanymi przez osoby z niepełnosprawnością ruchową nabytą.
- **Rodzice (52%) są najczęściej** wskazywanymi osobami, **od których** ankietowani **czują się zależni** (osoby z niepełnosprawnością wrodzoną - 69% vs nabytą - 38%). Często wskazywanymi osobami są również **partnerzy/ki, żony/mężowie** (47% ogółem, osoby z niepełnosprawnością wrodzoną - 35% vs nabytą - 57%). Różnice pomiędzy osobami z niepełnosprawnością wrodzoną i nabytą występują także w stosunku do odsetka wskazań odpowiedzi: lekarze (niepełnosprawność wrodzona - 16% vs nabyta - 28%).

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ W UJĘCIU SPOŁECZNYM WYKRESY

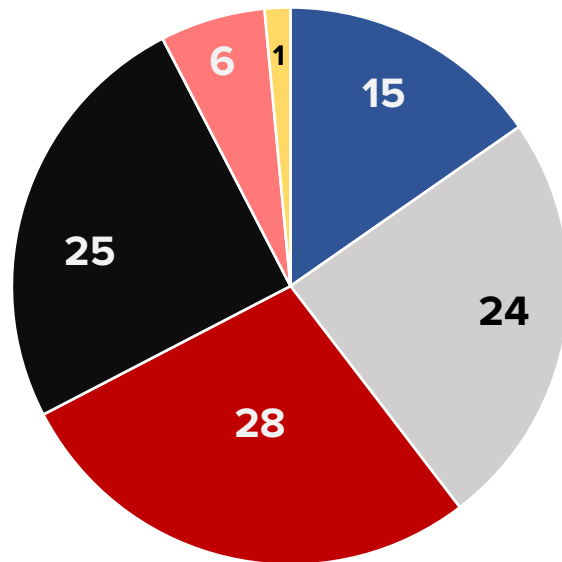
Przeczytaj poniższe zdania i oceń, z którym z nich się zgadzasz lub nie.

Oceń na skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza “zdecydowanie się nie zgadzam”, a 5 “zdecydowanie się zgadzam”.

ZALEŻNOŚĆ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI WYKRESY

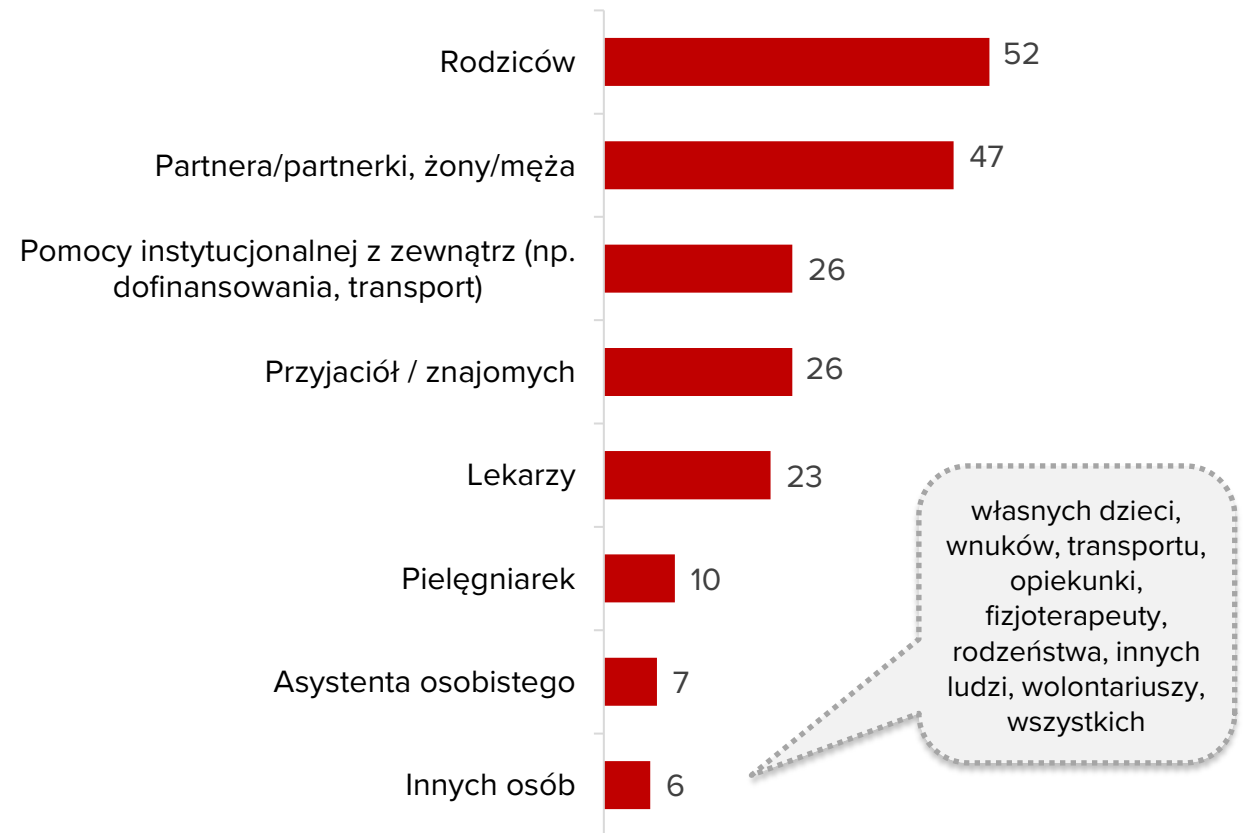
Czy czujesz się osobą zależną od kogoś?

- Tak, bardzo często lub zawsze
- Tak, często
- Od czasu do czasu
- Rzadko, ale zdarza się
- Nigdy
- Nie wiem / trudno powiedzieć

Od kogo czujesz się zależna/y? [N=541]

Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%. Tylko ci, którzy czują się zależni.

PRZYCZYNY POCZUCIA ZALEŻNOŚCI I ASYSTENCJA OSOBISTA

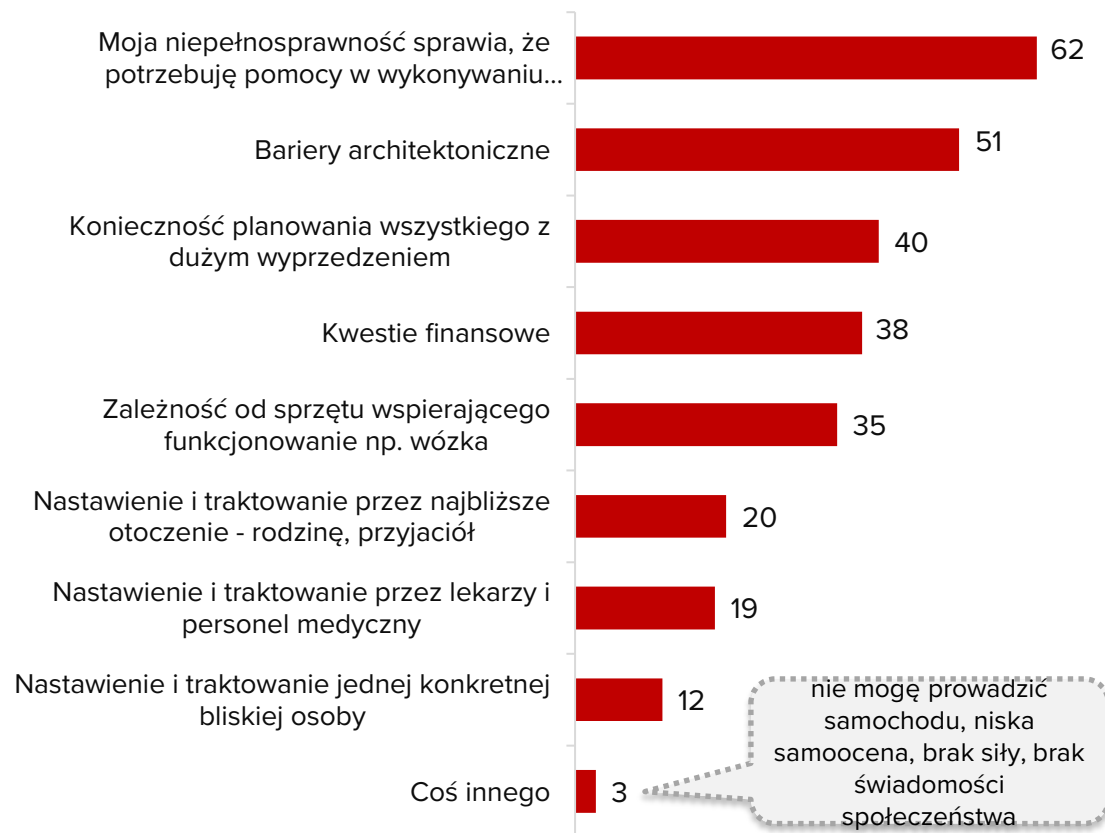
- **Bariery architektoniczne** (51%) to kolejna rzecz, która przyczynia się do odczucia zależności przez osoby z niepełnosprawnością ruchową. Odsetek wskazań, pomiędzy kobietami i mężczyznami różni się znacząco, jeśli chodzi o odpowiedź: zależność od sprzętu wspierającego funkcjonowanie np. wózka (kobiety - 30% vs mężczyźni - 41%).
- W przypadku odpowiedzi: nastawienie i traktowanie przez najbliższe otoczenie - rodzinę, przyjaciół odsetek wśród osób z niepełnosprawnością ruchową wrodzoną wynosi 17% vs nabytą - 24%, a w przypadku odpowiedzi: kwestie finansowe (osoby z niepełnosprawnością wrodzoną - 33% vs nabytą - 43%).
- **Ponad połowa** (62%) ankietowanych wskazuje, że **to co, sprawia, że czują się zależni to przede wszystkim fakt, że ich niepełnosprawność sprawia, że potrzebują pomocy w wykonywaniu niektórych lub wszystkich czynności codziennych** (osoby z niepełnosprawnością wrodzoną - 68% vs nabytą - 56%).
- Niewielki odsetek badanych, bo tylko **12%, deklaruje, że kiedykolwiek lub obecnie korzysta z usług asystenta osobistego.** Na usługi takie decyduje się 9% osób z niepełnosprawnością nabytą oraz 17% z niepełnosprawnością wrodzoną. Ponad trzy czwarte (77%) ankietowanych nie korzystało z takiej możliwości, natomiast co 10 badany nie wie, kim jest asystent osobisty.

PRZYCZYNY POCZUCIA ZALEŻNOŚCI I ASYSTENCJA OSOBISTA WYKRESY

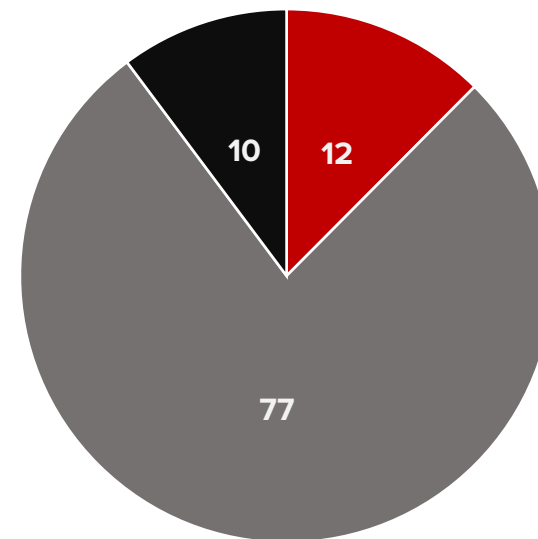
Co sprawia, że czujesz się osobą zależną? [N=541]

Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%.

Kierowane tylko do osób, które czują się zależne.

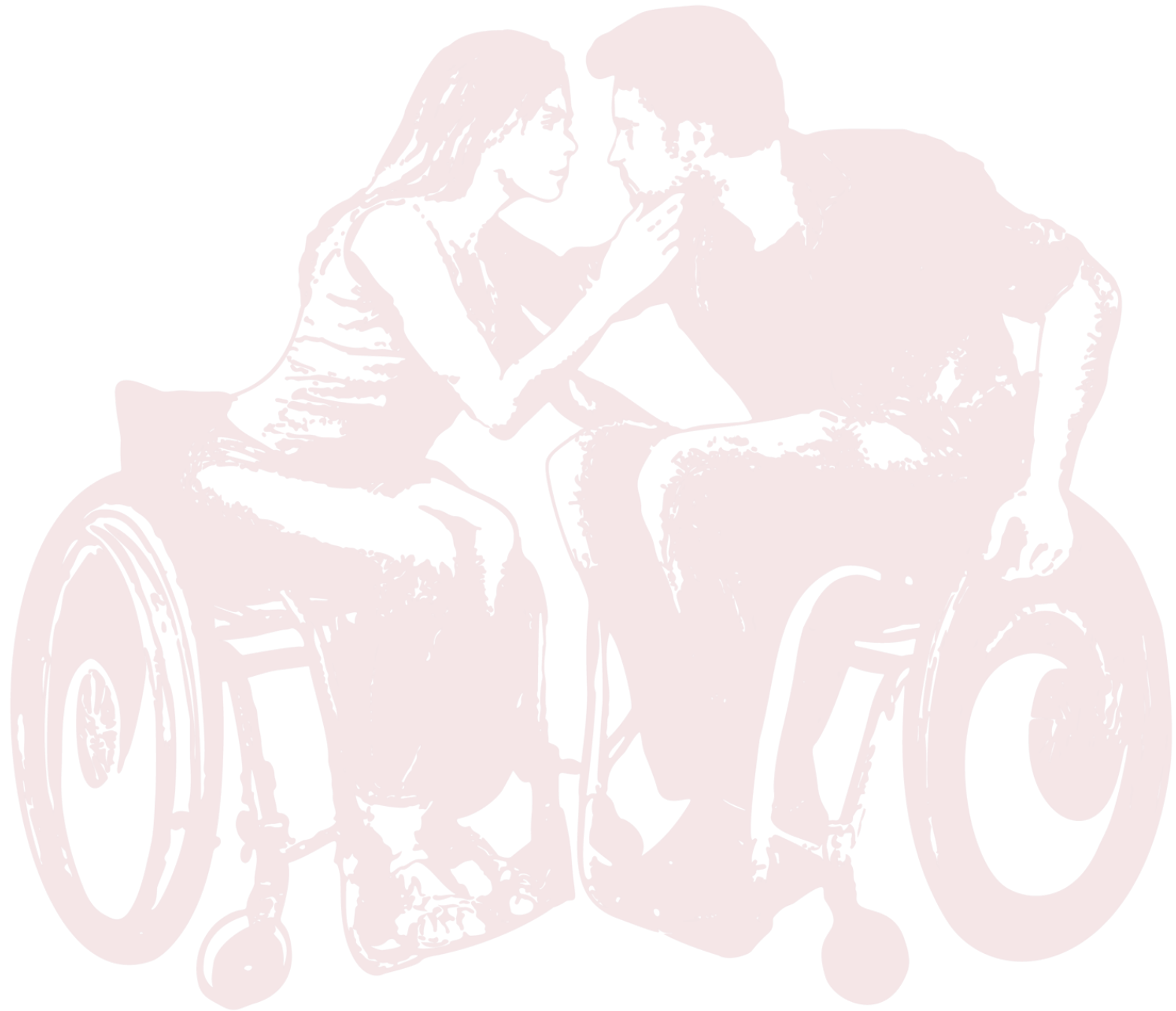

Czy korzystałaś/eś kiedykolwiek lub obecnie korzystasz z usług asystenta osobistego?

- Tak
- Nie
- Nie wiem kim jest asystent osobisty

SEKSUALNOŚĆ

POSTRZEGANIE SEKSUALNOŚCI

Czym jest dla Ciebie seksualność? Przeczytaj poniższe definicje i zaznacz tę, z którą zgadzasz się w największym stopniu.

Seksualność wśród ankietowanych, najczęściej definiowana jest jako **emocjonalna więź z drugą osobą i związane z tym realizowanie potrzeb seksualnych, lecz nie tylko fizycznych** (30%).

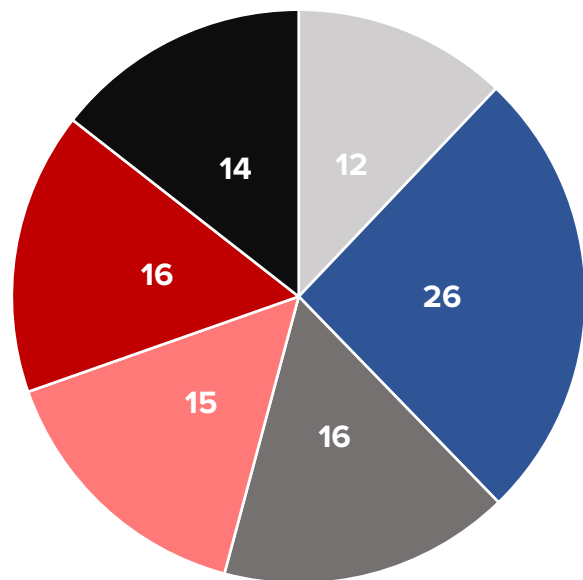
W dalszej kolejności badani postrzegają seksualność jako **fizyczne potrzeby i chęć realizowania potrzeb seksualnych, ale dobrze jeżeli związane są z tym również emocje oraz więź z drugą osobą** (28%).

Prawie co 4 (24%) ankietowany definiuje seksualność jako **wrodzoną i nieodłączną potrzebę każdego człowieka**.

AKTYWNOŚĆ SEKSUALNA ZADOWOLENIE

Czy jesteś zadowolona/y ze swojego życia seksualnego?

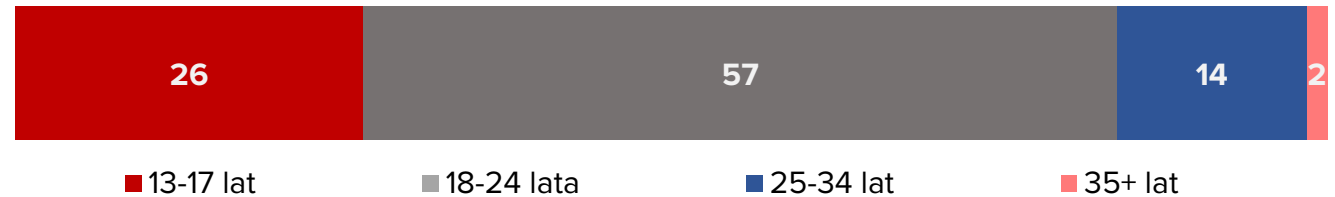
- Tak, bardzo
- Tak, jestem raczej zadowolona/y
- Trudno powiedzieć
- Nie, raczej nie jestem zadowolona/y
- Zdecydowanie nie jestem zadowolona/y
- Nie dotyczy, nie jestem i nigdy nie byłam/em osobą aktywną seksualnie

- **12%** ankietowanych deklaruje, że są **bardzo zadowoleni**, a **co 4**, że jest **raczej zadowolony ze swojego życia seksualnego**. Odsetek wskazań wśród osób zarówno zadowolonych, jak i niezadowolonych jest **zróżnicowany ze względu na płeć**. **Kobiety znacznie częściej, niż mężczyźni odczuwają dużą satysfakcję z życia seksualnego** (kobiety 15% vs mężczyźni 8%).
- Przy 6% w przypadku osób z niepełnosprawnością nabytą, **aż 25% badanych z niepełnosprawnością wrodzoną deklaruje, że pytanie to ich nie dotyczy, gdyż nie są i nigdy nie byli osobą aktywną seksualnie**.

AKTYWNOŚĆ SEKSUALNA PIERWSZA INICJACJA

Ponad połowa (57%) ankietowanych deklaruje, iż do inicjacji seksualnej doszło pomiędzy 18, a 24 rokiem życia. U ponad jednej czwartej (26%) badanych pierwszy stosunek seksualny odbył się w wieku od 13 do 17 lat, natomiast między 25, a 34 rokiem życia doszło do inicjacji seksualnej u 14% badanych.

W jakim wieku doszło do pierwszej inicjacji seksualnej? [N=687]
Tylko ci, którzy kiedykolwiek odbyli stosunek seksualny.

AKTYWNOŚĆ SEKSUALNA CZĘSTOTLIWOŚĆ

Znaczna część badanych odbywa stosunki seksualne regularnie. Prawie **jedna trzecia** (29%) ankietowanych deklaruje, iż odbywa je **kilka razy w miesiącu**, 13% kilka razy w tygodniu, natomiast prawie co dziesiąta osoba (9%) kilka razy w roku. 27% ankietowanych odbywa stosunki seksualne nieregularnie, a 16% nie odbywa ich w ogóle. **Znacząco różni się odsetek wskazań między kobietami, a mężczyznami nie odbywającymi stosunków seksualnych** (kobiety – 11% vs mężczyźni – 23%).

Jak często odbywasz stosunki seksualne? [N=687]

Tylko ci, którzy kiedykolwiek odbyli stosunek seksualny.

AKTYWNOŚĆ SEKSUALNA BARIERY 1

- **Ponad połowa (57%) badanych odczuwa obecnie bariery psychiczne lub fizyczne w realizowaniu swoich potrzeb seksualnych**, w związku z niepełnosprawnością. Odsetek wskazań, pomiędzy kobietami i mężczyznami różni się znacząco, jeśli chodzi o **zdecydowane odczuwanie ograniczeń w tej sferze życia** (kobiety – 19% vs mężczyźni – 33%).
- Bariery, która różnicuje znacząco osoby z niepełnosprawnością ruchową nabytą i wrodzoną to **niemożność odbycia stosunku genitalnego, np. brak czucia poniżej pasa** (osoby z niepełnosprawnością wrodzoną – 6% vs nabytą – 18%).
- Wśród badanych odczuwających **bariery psychiczne lub fizyczne** w realizowaniu swoich potrzeb seksualnych w związku z niepełnosprawnością, najczęściej pojawiającą się odpowiedzią jest **fizyczna trudność ułożenia ciała w trakcie stosunku**, którą wskazuje ponad połowa (54%) ankietowanych. Jedna trzecia badanych (33%) **odczuwa lęk przed brakiem satysfakcji po stronie partnera/ partnerki** (kobiety – 29% vs mężczyźni – 38%), a **co 4 (25%) obawia się pokazania nagiego ciała** (kobiety – 35% vs mężczyźni – 15%). Wskazane bariery, których odsetek jest zróżnicowany ze względu na płeć to również: **niepewność, w jaki sposób mogę realizować swoje potrzeby** (kobiety – 15% vs mężczyźni – 23%), **niemożność odbycia stosunku genitalnego, np. brak czucia poniżej pasa** (kobiety – 8% vs mężczyźni – 21%), **ból** (kobiety – 18% vs mężczyźni – 8%) oraz **strach przed byciem wykorzystaną/nym** (kobiety – 11% vs mężczyźni – 4%).

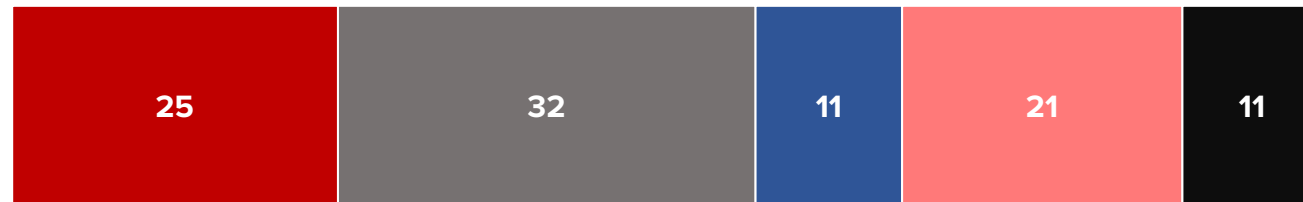
AKTYWNOŚĆ SEKSUALNA **BARIERY 2**

- W życiu badanych pojawiają się również **bariery, które nie są związane bezpośrednio z niepełnosprawnością.**
- Najczęściej wskazywanymi są: **niemożność znalezienia partnera/ partnerki (29%), brak prywatności**, np. mieszkanie z rodzicami (28%) oraz **brak wiedzy dotyczący realizowania swoich potrzeb seksualnych**, który występuje u co 10 ankietowanego.
- Ograniczeniami, w których odsetek wskazań jest zróżnicowany ze względu na płeć są: **niemożność znalezienia partnera/partnerki** (kobiety – 26% vs mężczyźni – 34%), **bariera finansowa** np. zbyt wysoki koszt sprzętu ułatwiającego realizację potrzeb seksualnych (kobiety – 6% vs mężczyźni – 11%) oraz **brak wiedzy jak w przypadku danej niepełnosprawności można realizować potrzeby seksualne** (kobiety – 8% vs mężczyźni – 13%).
- Rodzaj niepełnosprawności badanych znacząco różnicuje odsetek wskazań przy odpowiedzi dotyczącej braku prywatności (niepełnosprawność wrodzona – 38% vs nabyta – 20%).

AKTYWNOŚĆ SEKSUALNA BARIERY WYKRES 1

Czy obecnie odczuwasz z związku z niepełnosprawnością jakiegolwiek bariery fizyczne lub psychiczne w realizowaniu potrzeb seksualnych? [N=687]

Tylko ci, którzy kiedykolwiek odbyli stosunek seksualny.

■ Zdecydowanie tak

■ Raczej tak

■ Nie wiem / trudno powiedzieć

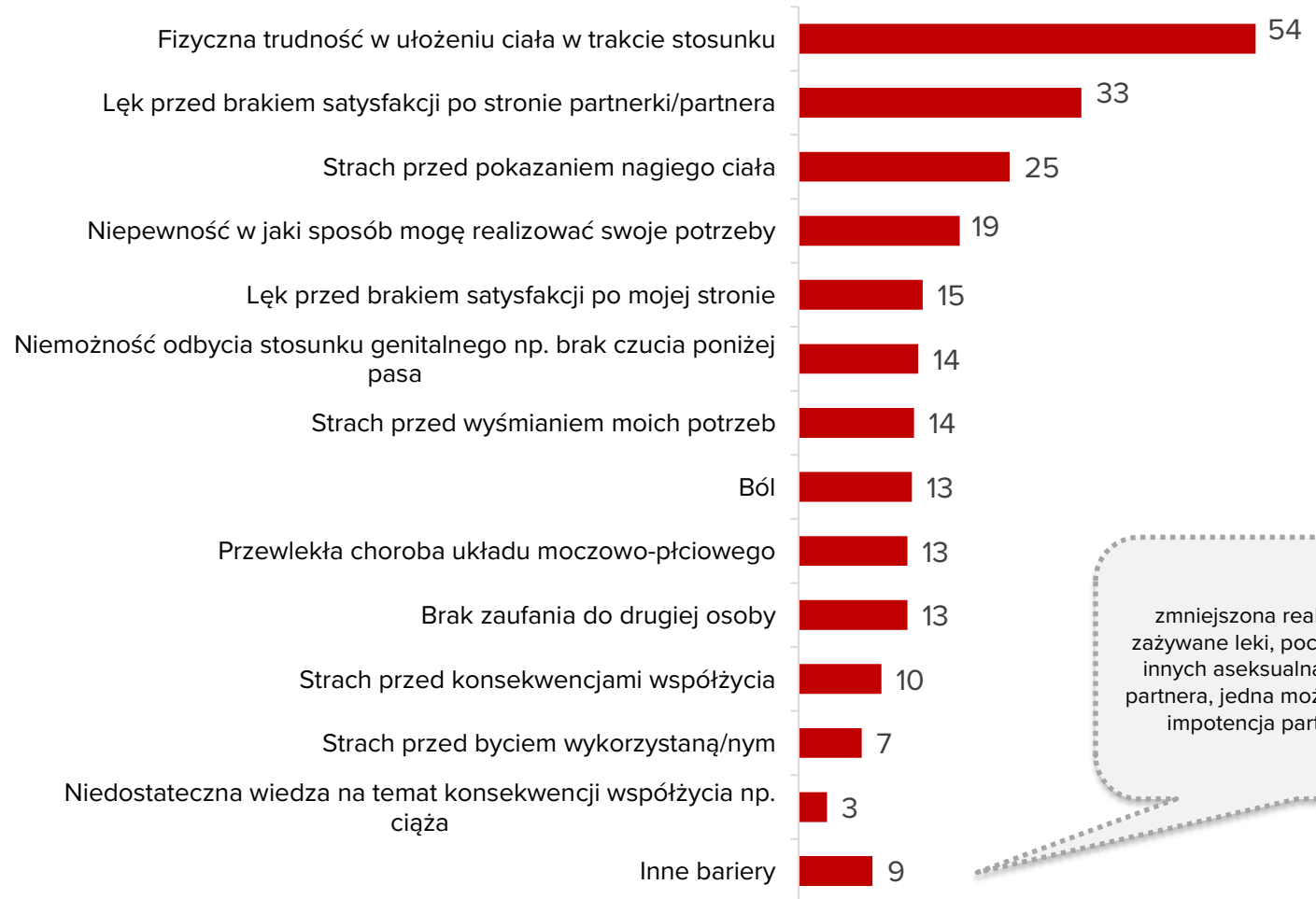
■ Raczej nie

■ Zdecydowanie nie

AKTYWNOŚĆ SEKSUALNA BARIERY WYKRES 2

Jakiego rodzaju są to bariery? [N=390]

Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%. Tylko ci, którzy kiedykolwiek odbyli stosunek seksualny i odczuwają obecnie jakieś bariery.

zmniejszona reaktywność organizmu, zażywane leki, poczucie wstydu, bycie dla innych asekualną, brak chęci ze strony partnera, jedna możliwa pozycja seksualna, impotencja partnera, brak partnera

AKTYWNOŚĆ SEKSUALNA BARIERY WYKRES 3

Czy któraś z poniżej opisanych barier, nie związanych bezpośrednio z niepełnosprawnością, występuje w Twoim przypadku?

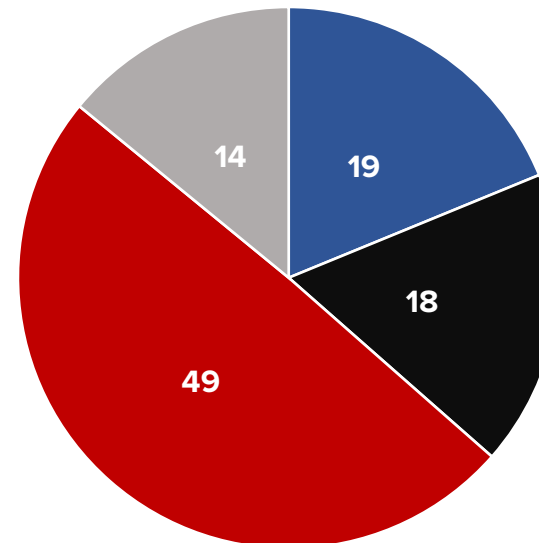

DYSKRYMINACJA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ RUCHOWĄ W KONTEKŚCIE SEKSUALNOŚCI

- **Ponad jedna trzecia (36%) ankietowanych doświadczyła sytuacji, w której ktoś powiedział albo dał wyraznie do zrozumienia, że w związku z niepełnosprawnością temat seksu/seksualności ich nie dotyczy i nie jest to rzecz, którą powinni się interesować.** 19% badanych deklaruje, że zdarzyło się to kilkakrotnie, a 18% spotkało się z tym raz lub dwa razy. Częściej sytuacja taka zdarzała się kobietom, niż mężczyznom. Kilkakrotnie doświadczyła tego ponad jedna piąta (21%) kobiet i 16% mężczyzn oraz 11% osób z niepełnosprawnością nabytą i 29% z niepełnosprawnością wrodzoną.
- Badani doświadczali takich sytuacji, w głównej mierze, ze strony osób z ich bliskiego otoczenia. **Prawie połowa (44%) usłyszała takie słowa od członka rodziny, a w dalszej kolejności od znajomego/ przyjaciela i partnera/ partnerki (37% i 17%).** Odsetek wskazań znacząco różnicuje płeć rodzaj niepełnosprawności badanych. **Kobiety i osoby z niepełnosprawnością wrodzoną częściej, niż mężczyźni i osoby z niepełnosprawnością nabytą doświadczały takich sytuacji ze strony członków rodziny** (kobiety – 52% vs mężczyźni – 34%, osoby z niepełnosprawnością wrodzoną – 54% vs nabytą -33%), natomiast **mężczyźni i osoby z niepełnosprawnością nabytą znacznie częściej** mieli do czynienia z **owymi przypadkami ze strony partnerek/ partnerów** (kobiety – 9% vs mężczyźni – 27%, osoby z niepełnosprawnością wrodzoną – 11% vs nabytą - 24%).

DYSKRYMINACJA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ RUCHOWĄ W KONTEKŚCIE SEKSUALNOŚCI WYKRES 1

Czy kiedykolwiek ktoś powiedział Ci albo dał wyraźnie do zrozumienia, że w związku z Twoją niepełnosprawnością temat seksu/seksualności Ciebie nie dotyczy i nie jest to rzecz, którą powinnaś/ powinieneś się interesować?

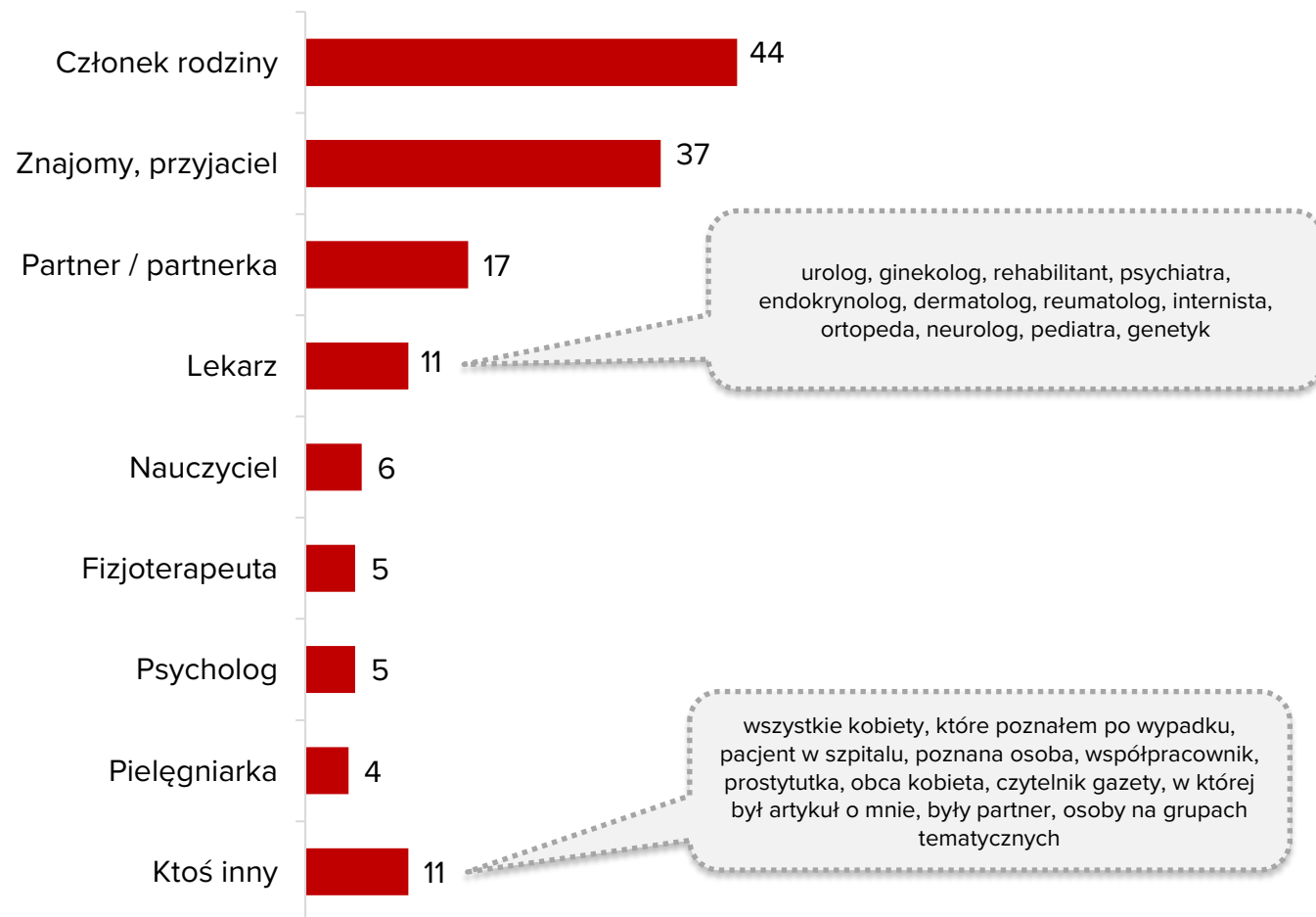

- Tak, kilkakrotnie
- Tak, raz albo dwa razy
- Nie, nigdy
- Nie pamiętam

DYSKRYMINACJA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ RUCHOWĄ W KONTEKŚCIE SEKSUALNOŚCI **WYKRES 2**

Kto to był? [N=293]

Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%. Tylko ci, którzy kiedykolwiek usłyszeli, że ze względu na niepełnosprawność temat seksualności ich nie dotyczy)

SEKSUALNOŚĆ W UJĘCIU INDYWIDUALNYM I SPOŁECZNYM

- **Większość (80%)** ankietowanych **postrzega** siebie jako istoty **seksualne**, w tym **prawie połowa (47%)** badanych **zdecydowanie widzi siebie jako istotę seksualną**. **Tylko 2%** wszystkich ankietowanych **zdecydowanie nie postrzega siebie jako istoty seksualnej**.
- **Prawie trzy czwarte (70%)** ankietowanych deklaruje, że **zdarza się im chodzić w dresie lub luźnym stroju ze względu na wygodę**. **Ponad połowa** ankietowanych **doświadczyła sytuacji, w której sugeruje się jej pomoc, bo tak będzie szybciej oraz sytuacji, w której przebierała się przy osobach obcych** (kolejno 55% i 54%). **Sytuacje, w których badani byli przenoszeni przez obce osoby w przypadku braku przystosowań** (np. windy) **zdarzały się częściej osobom z niepełnosprawnością wrodzoną (22%) niż nabytą (13%)**.

SEKSUALNOŚĆ W UJĘCIU INDYWIDUALNYM I SPOŁECZNYM WYKRESY

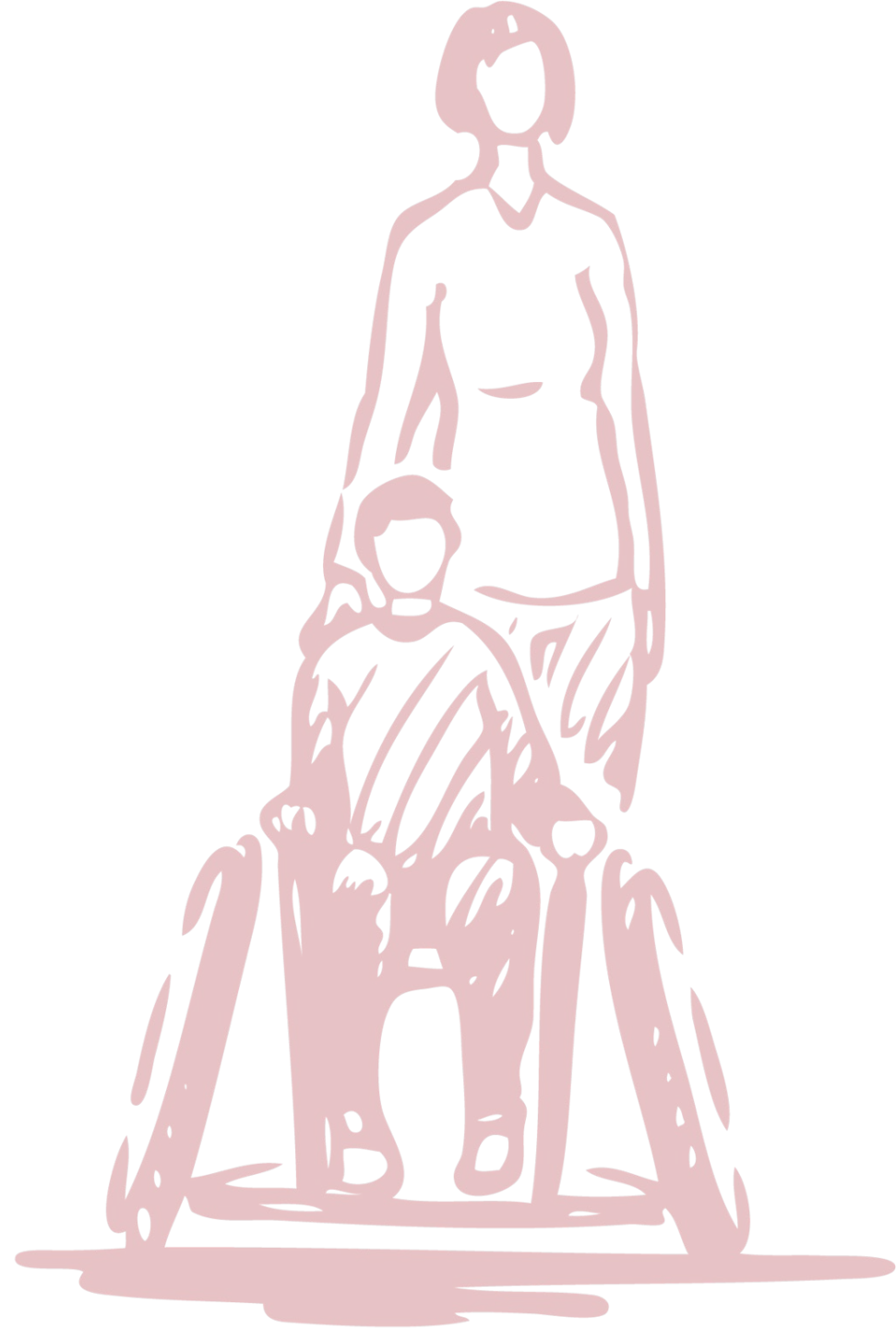
Czy Ty postrzegasz siebie jako istotę seksualną?

Czy zdarzyła Ci się kiedykolwiek któraś z poniższych sytuacji:

ZWIĄZKI I RODZICIELSTWO

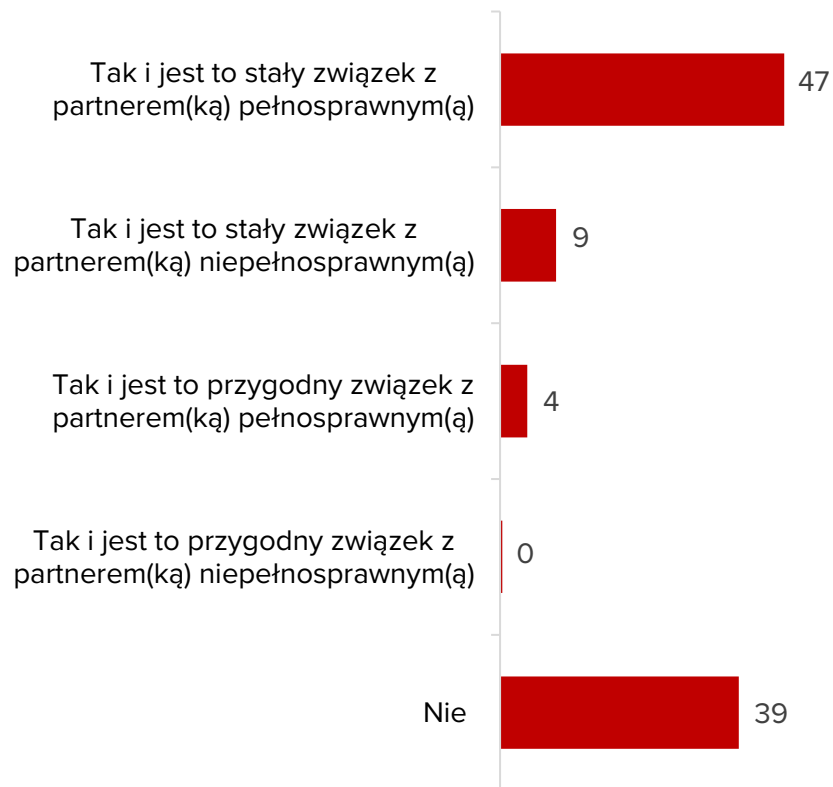

ZWIĄZKI INTYMNE OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ RUCHOWĄ

- **Prawie połowa** badanych (47%) deklaruje, iż jest **obecnie w stałym związku z osobą pełnosprawną**. Odsetek wskazań tej odpowiedzi różnicuje rodzaj niepełnosprawności badanych (niepełnosprawność wrodzona – 36% vs nabyta – 55%). Tylko 9% badanych jest w związku z partnerem(ką) niepełnosprawnym(ą), a prawie 40% nie znajduje się obecnie w związku.
- **Najczęściej** wskazywaną odpowiedzią dotyczącą związków, w jakich badani **byli w przeszłości**, są również **związki z osobami pełnosprawnymi (52%)**, natomiast co 4 osoba wskazuje, że nie była w przeszłości w związku.

ZWIĄZKI INTYMNE OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ RUCHOWĄ WYKRESY

Czy jesteś obecnie w związku?

Czy w przeszłości byłaś/eś w związku?

Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%

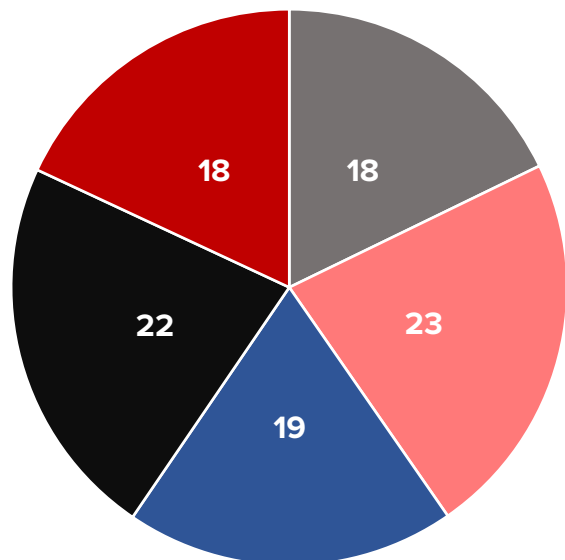

SPOSOBY NAWIĄZYWANIA RELACJI

- **Dla prawie jednej piątej (18%) badanych zdecydowanie istotne jest to, czy partner jest osobą z niepełnosprawnością.** 23% udziela odpowiedzi raczej tak, natomiast dla prawie jednej piątej ankietowanych (18%) zdecydowanie nie ma to znaczenia.
- **Odsetek wskazań, jeśli chodzi o odpowiedź zdecydowanie tak, różnicuje rodzaj niepełnosprawności badanych (niepełnosprawność wrodzona – 24% vs nabyta – 13%).**
- Ankietowani, jako **miejsce poszukiwań partnerów**, najczęściej wskazują **Internet i aplikacje (44%)**. Odpowiedź taką wskazuje 35% osób z niepełnosprawnością nabytą i aż 57% osób z niepełnosprawnością wrodzoną. W dalszej kolejności są to: **poszukiwania za pośrednictwem znajomych i przyjaciół (39%)** oraz **w pubach i klubach (21%)**. **Prawie co 4 osoba (23%)** deklaruje, iż **nie poszukiwała w przeszłości i nie poszukuje partnerów**. Odpowiedź taką wskazuje 26% osób z niepełnosprawnością nabytą i 18% osób z niepełnosprawnością wrodzoną.

SPOSOBY NAWIĄZYWANIA RELACJI WYKRESY

Czy ma dla Ciebie znaczenie czy partner jest osobą z niepełnosprawnością?

- Zdecydowanie tak
- Raczej tak
- Nie wiem / trudno powiedzieć
- Raczej nie
- Zdecydowanie nie

Gdzie poszukujesz lub poszukiwałaś/eś partnerów w przeszłości?
Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%

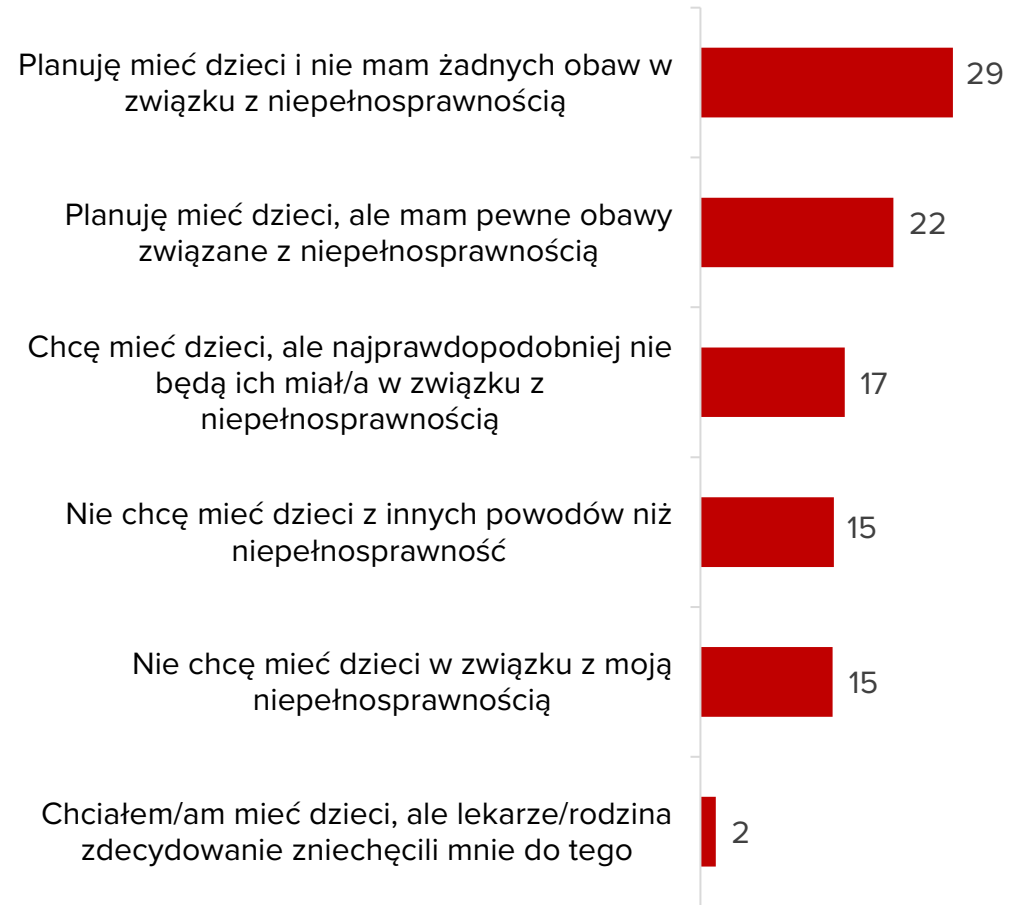

wyjazdy, sanatorium, szkoła, uczelnia, na osiedlu, ogłoszenia, na imprezach, koncerty, przypadek, czaty SMSowe

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ RUCHOWA A DECYZJA O RODZICIELSTWIE

- **Prawie jedna trzecia (29%)** ankietowanych **planuje mieć dzieci i nie ma żadnych obaw w związku z niepełnosprawnością** (niepełnosprawność wrodzona – 21% vs nabyta – 26%).
- Prawie co 5 wskazuje, że chce mieć dzieci, ale najprawdopodobniej nie będzie ich miał/a w związku z niepełnosprawnością (niepełnosprawność wrodzona – 20% vs nabyta – 14%).
- 15% osób badanych stwierdza, że nie chce mieć dzieci w związku ze swoją niepełnosprawnością, w tym aż 21% osób z niepełnosprawnością wrodzoną i 11% osób z niepełnosprawnością nabytą.

Jaki jest Twój stosunek do posiadania dzieci?

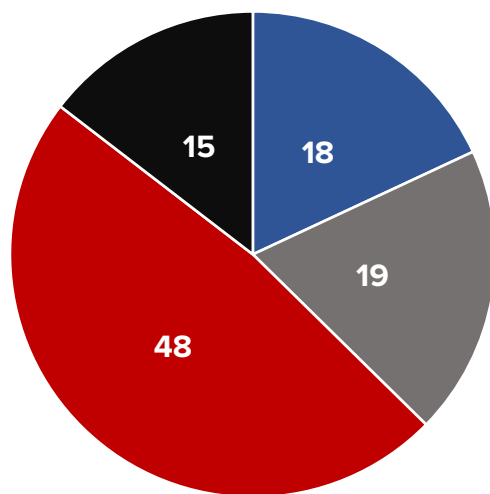

DYSKRYMINACJA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ RUCHOWĄ W KONTEKŚCIE RODZICIELSTWA

- **Ponad jedna trzecia ankieterowanych doświadczyła sytuacji, w której ktoś powiedział albo dał wyrazie do zrozumienia, że temat rodzicielstwa ich nie dotyczy i nie jest to rzecz, którą powinni się interesować.**
- 18% badanych deklaruje, że zdarzyło się to kilkakrotnie, a 19% spotkało się z tym raz lub dwa razy. Częściej sytuacja taka zdarzała się kobietom, niż mężczyznom.
- **Kilkukrotnie doświadczyło tego aż 23% kobiet, przy czym 12% mężczyzn oraz 12% osób z niepełnosprawnością nabytą i 26% z niepełnosprawnością wrodzoną.**
- Badani doświadczali takich sytuacji, w głównej mierze, ze strony osób z ich bliskiego otoczenia. **Ponad połowa (62%) usłyszała takie słowa od członka rodziny** (niepełnosprawność wrodzona – 68% vs nabyta – 53%), a w dalszej kolejności od znajomego/ przyjaciela (26%) (niepełnosprawność wrodzona – 18% vs nabyta – 38%).

DYSKRYMINACJA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ RUCHOWĄ W KONTEKŚCIE RODZICIELSTWA WYKRESY

Czy kiedykolwiek ktoś powiedział Ci albo dał wyraźnie do zrozumienia, że temat rodzicielstwa Ciebie nie dotyczy i nie jest to rzecz, którą powinnaś/powinieneś się interesować w związku ze swoją niepełnosprawnością?

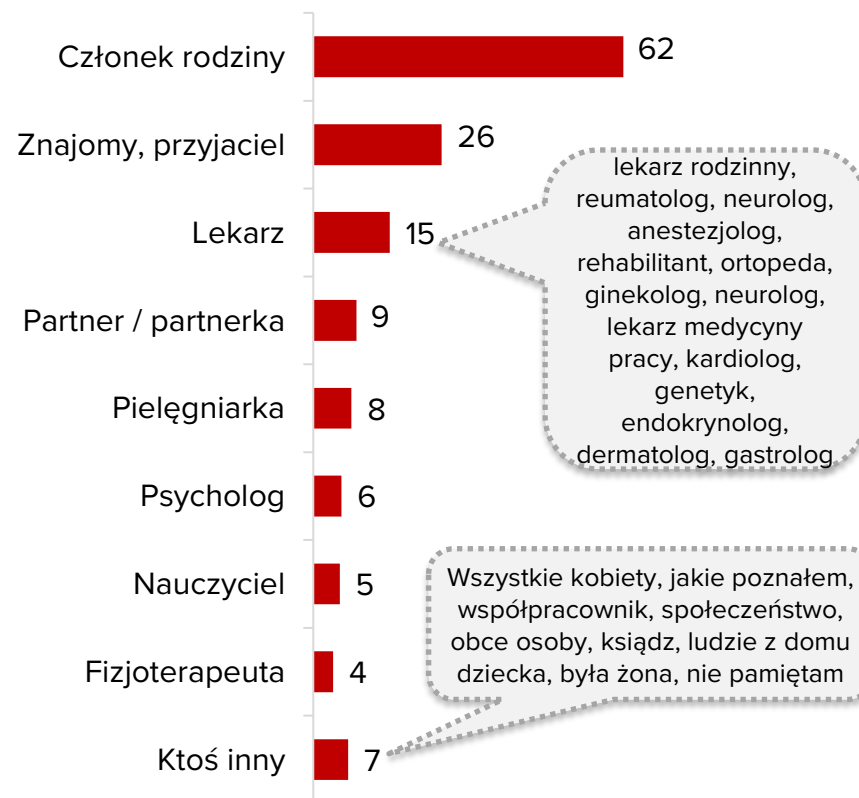

- Tak, kilkakrotnie
- Tak, raz albo dwa razy
- Nie, nigdy
- Nie pamiętam

Kto to był? [N=300]

Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%.

Tylko ci, którzy kiedykolwiek usłyszeli, że ze względu na niepełnosprawność temat rodzicielstwa ich nie dotyczy

PRZYCZYNY DYSKRYMINACJI OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ RUCHOWĄ W KONTEKŚCIE RODZICIELSTWA

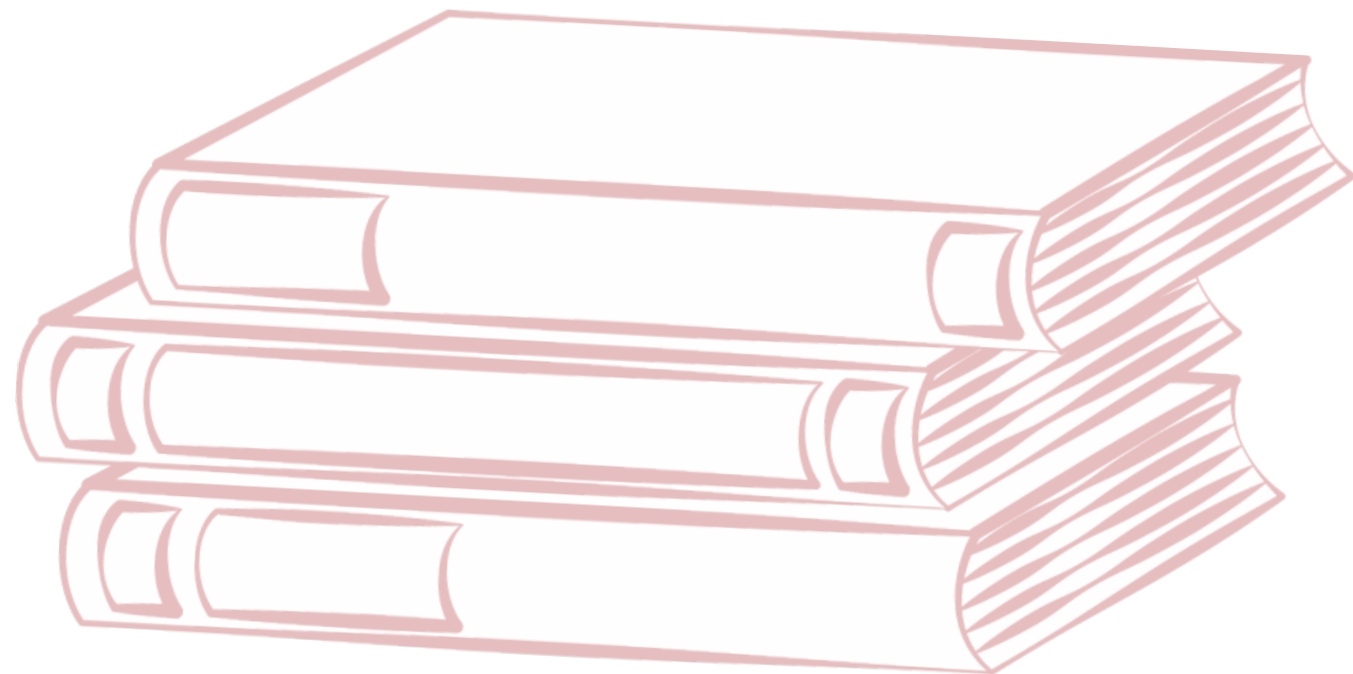
- Badani, którym kiedykolwiek ktoś powiedział lub zasugerował, że temat rodzicielstwa ich nie dotyczy, najczęściej wskazują, że osoby te zwracały uwagę na **ograniczenia wynikające z niepełnosprawności (62%)**.
- Odsetek wskazujących tą odpowiedź, znacznie różnicuje płeć respondentów (kobiety – 68% vs mężczyźni – 51%).
- W dalszej kolejności badani wskazują, że zwracano im uwagę na **możliwość przekazania choroby dziecku (26%)** i **możliwość nie poradzenia sobie w roli rodzica (24%)**.

PRZYCZYNY DYSKRYMINACJI OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ RUCHOWĄ W KONTEKŚCIE RODZICIELSTWA **WYKRES**

Na jakie kwestie zwracały uwagę osoby, które mówiły, że nie powinny/nie powinien mieć dzieci? [N=300]

Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%. Tylko ci, którzy kiedykolwiek usłyszeli, że ze względu na niepełnosprawność temat rodzicielstwa ich nie dotyczy.

WIEDZA NA TEMAT SEKSUALNOŚCI

PIERWSZA ROZMOWA NA TEMAT SEKSUALNOŚCI

- **Ankietowani najczęściej** wskazują **znajomych**, jako osoby, które **jako pierwsze rozpoczęły z nimi rozmowę na temat seksualności** (24%) (kobiety – 20% vs mężczyźni – 28%). W dalszej kolejności byli to **rodzice** (18%) oraz **partner(ka)** (16%).
- Mimo tego, **badani w pierwszej kolejności chcieliby móc porozmawiać na ten temat właśnie ze swoim partnerem(ką)**. Odpowiedź taką wskazuje 40% respondentów (kobiety – 35% vs mężczyźni – 47%).
- **Ponad jedna czwarta** (26%) badanych **nie rozmawiała z nikim na temat swojej seksualności**.

PIERWSZA ROZMOWA NA TEMAT SEKSUALNOŚCI WYKRES

Zastanów się, która z poniższych osób pierwsza rozpoczęła rozmowę z Tobą na temat seksualności?

Z którą z tych osób w pierwszej kolejności chciała/byś móc porozmawiać na temat seksualności?

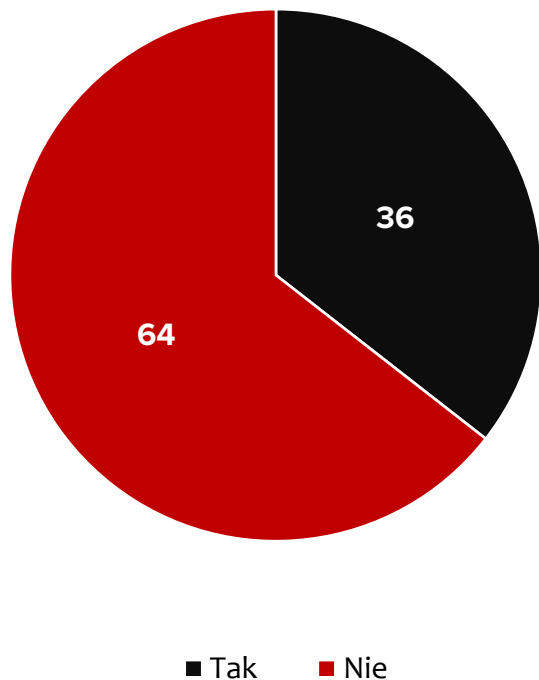

ROZMOWA Z RODZICAMI NA TEMAT SEKSUALNOŚCI

- Wśród respondentów, którzy rozmawiali z kimś na **temat seksualności**, tylko nieco **ponad jedna trzecia** (36%) poruszała ten temat **z rodzicami/opiekunami**.
- Najczęściej wskazywanymi tematami, jakie zostały podjęte podczas pierwszej rozmowy na temat seksualności były: **seks** (36%), **związki i relacje** (28%) oraz **dojrzewanie i procesy fizyczne, jak i psychiczne z nim związane** (26%).
- Poruszonymi sferami, w których odsetek wskazań jest zróżnicowany ze względu na płeć są: dojrzewanie (kobiety – 30% vs mężczyźni – 21%), seks (kobiety – 32% vs mężczyźni – 41%) oraz zdrowie ginekologiczne i urologiczne (kobiety – 13% vs mężczyźni – 4%).

ROZMOWA Z RODZICAMI NA TEMAT SEKSUALNOŚCI WYKRESY

Czy kiedykolwiek rozmawiałaś/eś w rodzicami/opiekunami na temat seksualności? [N=453] Tylko ci, którzy rozmawiali z kimś na temat seksualności ale nie wskazali, że pierwszymi osobami z którymi o tym rozmawiali byli rodzice.

Jaki był temat Twojej pierwszej rozmowy nt. seksualności?

[N=595] Tylko ci, którzy rozmawiali z kimś na temat seksualności.

Nikt mnie nie pokocha, skąd się biorą dzieci, seks niepełnosprawnych, miesiączka, homoseksualizm, nie pamiętam

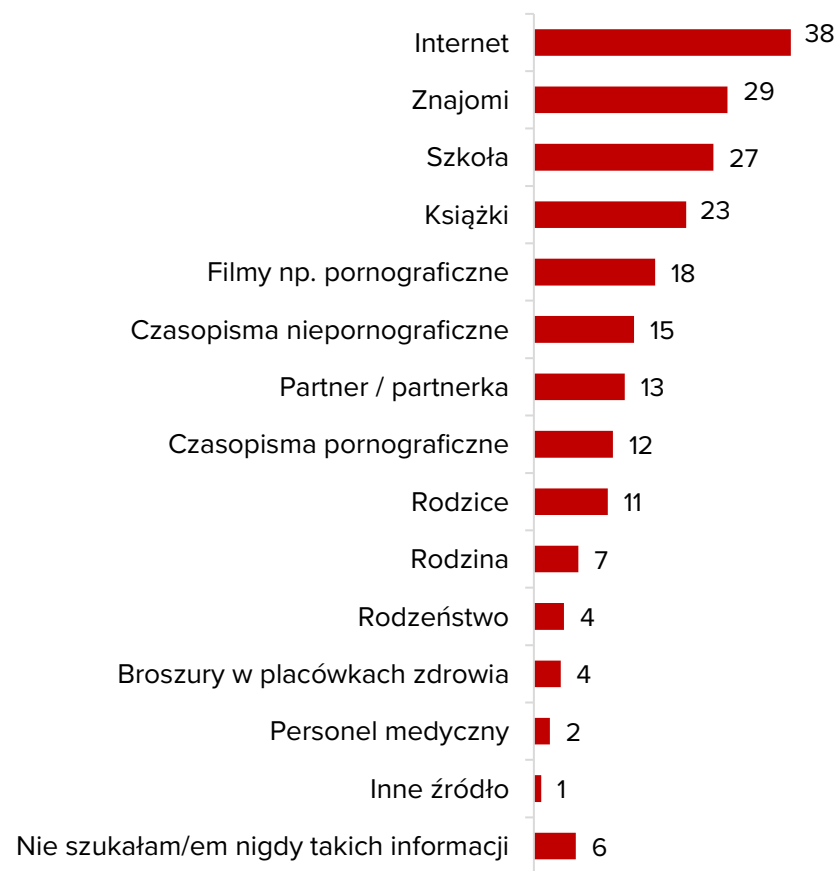
ŹRÓDŁA WIEDZY NA TEMAT SEKSUALNOŚCI

- **Internet** jest przez badanych **najczęściej wskazywanym pierwszym źródłem wiedzy na temat seksualności** (38%). 59% z tych, którzy wskazali to źródło ocenia je jako bardzo dobre lub dobre. Znacznie częściej Internet wskazują osoby z niepełnosprawnością wrodzoną (46%), niż nabytą (32%).
- **Ankietowani każde ze wskazanych przez siebie źródeł oceniali pod kątem przydatności.** Największe zaufanie zdobyły **książki** (77% wśród wybierających to źródło), **partner/partnerka** (74% wśród wybierających to źródło) oraz **personel medyczny** (74% wśród wybierających to źródło).
- Odsetek wskazań znacznie różnicuje płeć respondentów, jeśli chodzi o odpowiedzi: **czasopisma pornograficzne** (kobiety – 3% vs mężczyźni 23%), **filmy pornograficzne** (kobiety – 10% vs mężczyźni – 29%) oraz **książki** (kobiety – 25% vs mężczyźni – 19%).

ŹRÓDŁA WIEDZY NA TEMAT SEKSUALNOŚCI WYKRESY

Jakie były Twoje pierwsze źródła wiedzy na temat seksualności?

Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%.

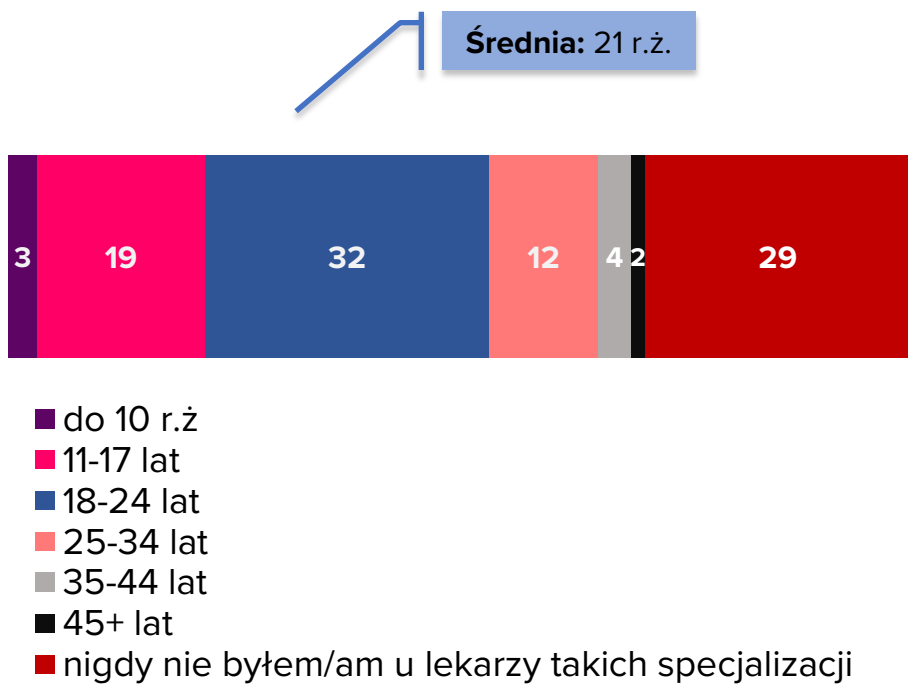
WIZYTA U GINEKOLOGA /UROLOGA

- **Prawie jedna trzecia** badanych **wizytę u ginekologa/ urologa odbyła między 18, a 24 rokiem życia**. 19% respondentów udało się na taką wizytę między 35, a 44 rokiem życia, natomiast prawie jedna trzecia (29%) nigdy nie była u lekarzy takich specjalizacji.
- **Prawie połowa** (45%) respondentów **poszła na wizytę sama**, a jedna trzecia z mamą lub tatą. Mężczyźni częściej (55%), niż kobiety (41%) chodzili na wizytę do lekarzy tych specjalizacji sami. Kobiety natomiast częściej wskazują na towarzystwo mamy lub taty (kobiety – 37% vs mężczyźni – 25%).
- Odsetek wskazań tych dwóch odpowiedzi różnicuje również rodzaj niepełnosprawności: wizyta samemu (niepełnosprawność wrodzona – 30% vs nabyta – 55%) oraz wizyta z mamą/tatą (niepełnosprawność wrodzona – 47% vs nabyta – 25%).

WIZYTA U GINEKOLOGA / UROLOGA

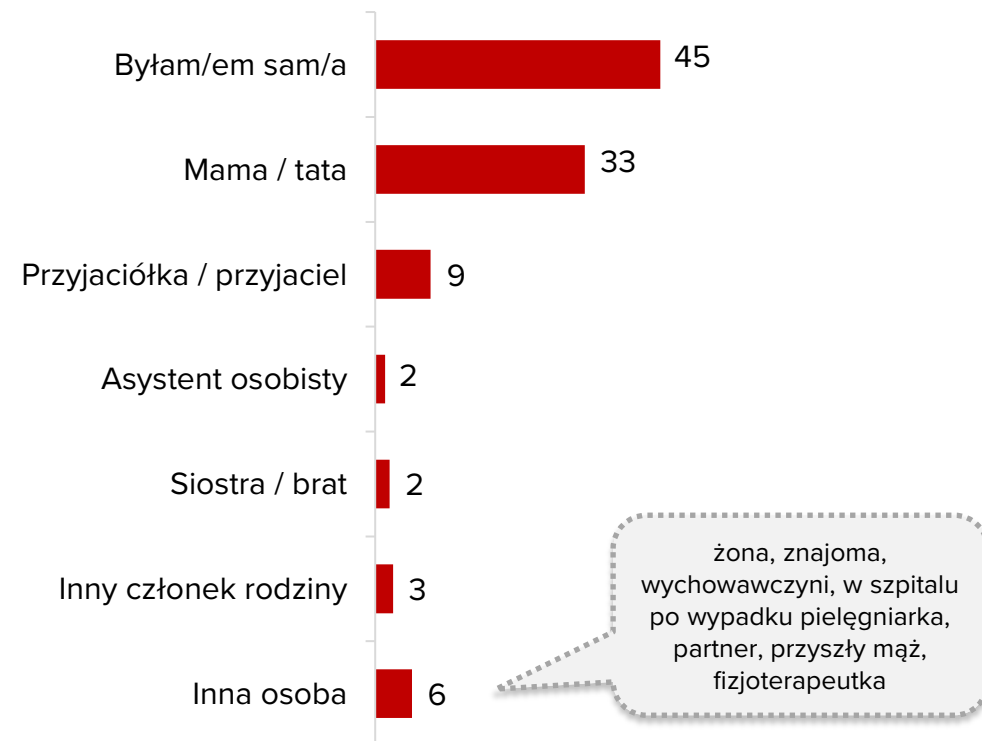
WYKRESY

W jakim wieku odbyłaś/eś pierwszą wizytę u ginekologa lub urologa?

Kto poszedł z Tobą na tę wizytę? [N=567]

Tylko ci, którzy odbyli wizytę u ginekologa lub urologa.

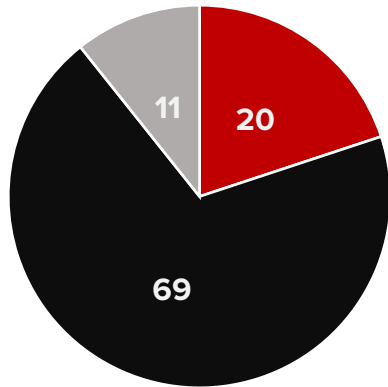

REHABILITACJA SEKSUALNA

- **Jedna piąta** ankietowanych **zetknęła się z pojęciem rehabilitacji seksualnej**, natomiast **69% nigdy o nim nie słyszała**. Wśród osób, które zetknęły się z tym pojęciem, **11% kiedykolwiek skorzystało** z takiej możliwości, a **ponad połowa badanych chciałaby z niej skorzystać: zdecydowanie tak (24%) i raczej tak (27%)**.
- Tym, co różnicuje odsetek wskazań odpowiedzi zdecydowanie tak jest rodzaj niepełnosprawności badanych (niepełnosprawność wrodzona – 29% vs nabyta – 21%).

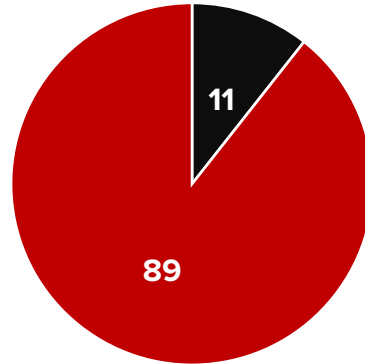
REHABILITACJA SEKSUALNA WYKRESY

Czy zetknąłeś/aś się kiedykolwiek z pojęciem rehabilitacji seksualnej?

■ Tak ■ Nie ■ Nie wiem / trudno powiedzieć

Czy kiedykolwiek korzystałeś/eś z rehabilitacji seksualnej? [N=160]
Tylko ci, którzy kiedykolwiek zetknęli się z pojęciem rehabilitacji seksualnej.

■ Tak ■ Nie

Wiedząc czym jest rehabilitacja seksualna, czy chciał/abyś z niej skorzystać?

■ Zdecydowanie tak ■ Raczej tak
■ Nie wiem / trudno powiedzieć ■ Raczej nie
■ Zdecydowanie nie

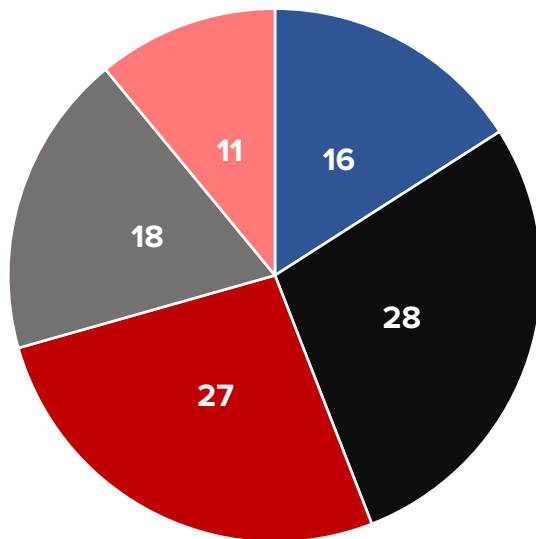
ZAJĘCIA EDUKACYJNE NA TEMAT SEKSUALNOŚCI BARIERY UCZESTNICTWA

- **16 %** badanych deklaruje, że **zdecydowanie wzięłaby udział w zajęciach rehabilitacji seksualnej**, odbywających się w ich **mieście**, a **ponad jedna czwarta (28%) udziela odpowiedzi raczej tak**.
- **Najczęściej** wymienianymi przez ankietowanych barierami, które mogłyby uniemożliwić udział w zajęciach z rehabilitacji seksualnej są: **strach przed rozmową o swoich potrzebach seksualnych (33%)**, **niepewność jak te zajęcia by wyglądały (33%)** oraz **zawstydzenie, że muszą wziąć w nich udział (31%)**.
- Wśród wskazań, które różnicują badanych ze względu na rodzaj niepełnosprawności są: **brak możliwości dojazdu** (niepełnosprawność wrodzona – 35% vs nabyta – 20%) oraz **konieczność poproszenia kogoś o zawiezenie na miejsce i konieczność powiedzenia jakiego rodzaju są to zajęcia** (niepełnosprawność wrodzona – 34% vs nabyta – 21%).

ZAJĘCIA EDUKACYJNE NA TEMAT SEKSUALNOŚCI

BARIERY UCZESTNICTWA WYKRESY

Gdybyś dostał/a zaproszenie do udziału w zajęciach z rehabilitacji seksualnej, które odbędą się za kilka tygodni w Twoim mieście, czy faktycznie wzięł/abyś w nich udział?

- Zdecydowanie tak
- Raczej tak
- Nie wiem / trudno powiedzieć
- Raczej nie
- Zdecydowanie nie

Jakie widzisz bariery, które mogą uniemożliwić osobie z niepełnosprawnością udział w takich zajęciach, biorąc pod uwagę, że organizatorzy zapewniają dostępność miejsca i darmowy udział?

Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%.

zaawansowany wiek, za duża odległość, nie mam takich potrzeb, brak sił, nie widzę takich barier, to dla mnie bez sensu

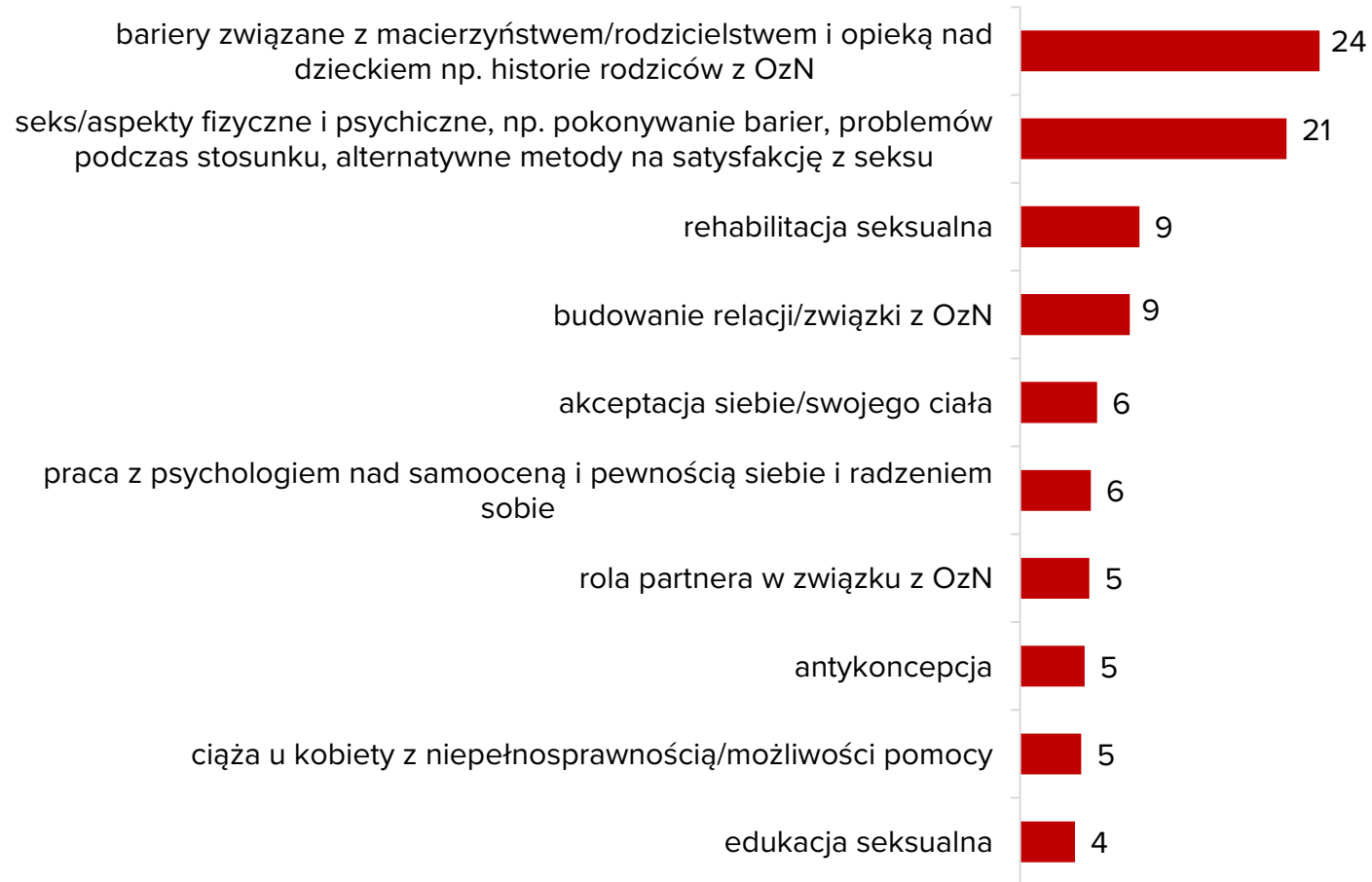
POTRZEBY EDUKACYJNE

- Tematy, jakie ankietowani uważają za konieczne do poruszenia na konferencji na temat seksualności i rodzicielstwa osób z niepełnosprawnością to: **bariery związane z macierzyństwem/opieką nad dzieckiem** (24%), **seks oraz jego aspekty fizyczne i psychiczne** (21%), **rehabilitacja seksualna**, a także **budowanie relacji/związki OzN** (9%).
- Respondenci byliby również zainteresowani w znacznym stopniu: **wykładami specjalistów, np. ginekologów, fizjoterapeutów, psychologów** (41%), w tym (niepełnosprawność wrodzona – 47% vs nabyta – 37%), **warsztatami na temat dbania o siebie, pracą nad poczuciem własnej wartości** (37%), w tym (niepełnosprawność wrodzona – 40% vs nabyta – 35%), **wykładami na temat rodzicielstwa osób niepełnosprawnych** (35%), w tym (niepełnosprawność wrodzona – 41% vs nabyta – 31%) **oraz warsztatami z fizjoterapeutą na temat rehabilitacji ciała w kierunku zwiększenia zakresu odczuwania przyjemności podczas stosunku** (35%). Wśród wskazań, które różnicują badanych ze względu na rodzaj niepełnosprawności znalazła się również odpowiedź **żywa biblioteka – możliwość porozmawiania z kimś, kto sam doświadcza barier w realizowaniu seksualności w związku z niepełnosprawnością** (niepełnosprawność wrodzona – 35% vs nabyta – 23%).

POTRZEBY EDUKACYJNE WYKRES 1

Gdybyś miał/a okazję wziąć udział w konferencji nt. seksualności i rodzicielstwa osób z niepełnosprawnością ruchową, jakich tematów Twoim zdaniem nie mogłoby na niej zabraknąć?

Pytanie otwarte, odpowiedzi zakodowane.
Wybrano top 10 odpowiedzi.

POTRZEBY EDUKACYJNE WYKRES 2

Gdybyś miał/a okazję wziąć udział w konferencji nt. seksualności i rodzicielstwa osób z niepełnosprawnością ruchową, co by było dla Ciebie ważne, jakie tematy najbardziej by Cię interesowały? Zaznacz również te, które wpisałeś/aś w poprzednim pytaniu. Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%.

DANE DEMOGRAFICZNE

PŁEĆ I WIEK BADANYCH

Płeć

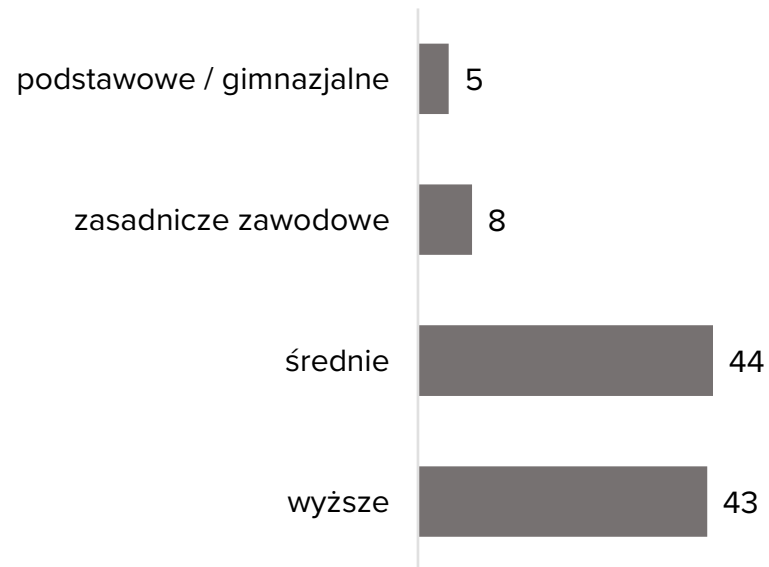
■ kobieta ■ mężczyzna

Kategoria wiekowa

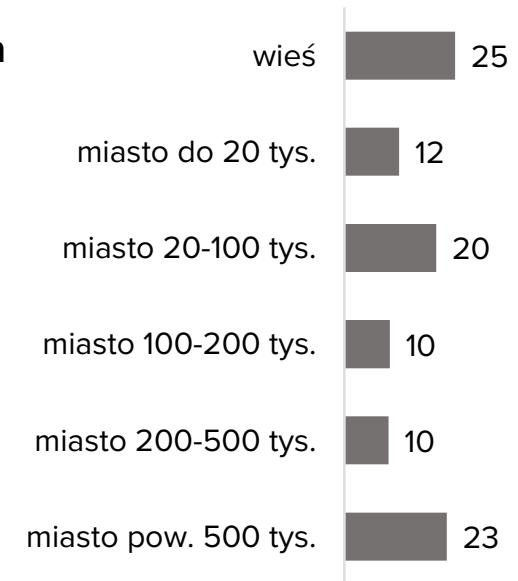

■ 18-24 lat ■ 25-34 lat ■ 35-44 lat ■ 45-55 lat ■ 55+ lat

Wykształcenie

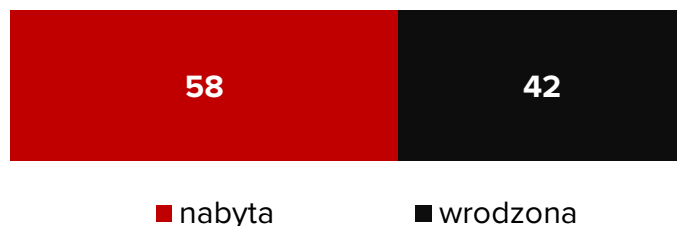

Wielkość miejsca zamieszkania

RODZAJE NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI I SCHORZENIA

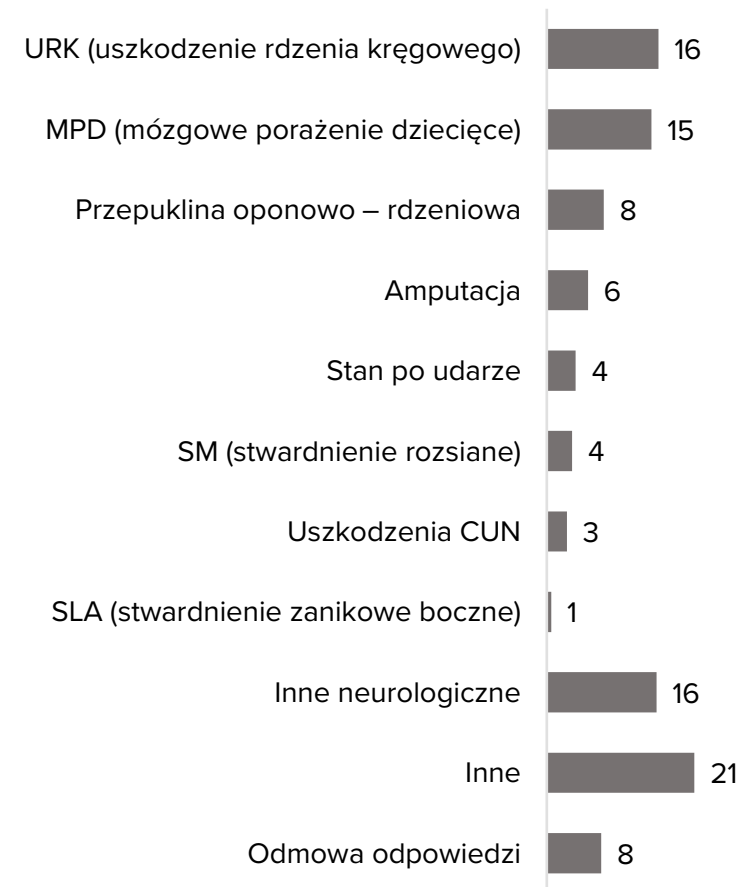
Rodzaj niepełnosprawności

Sposób poruszania się

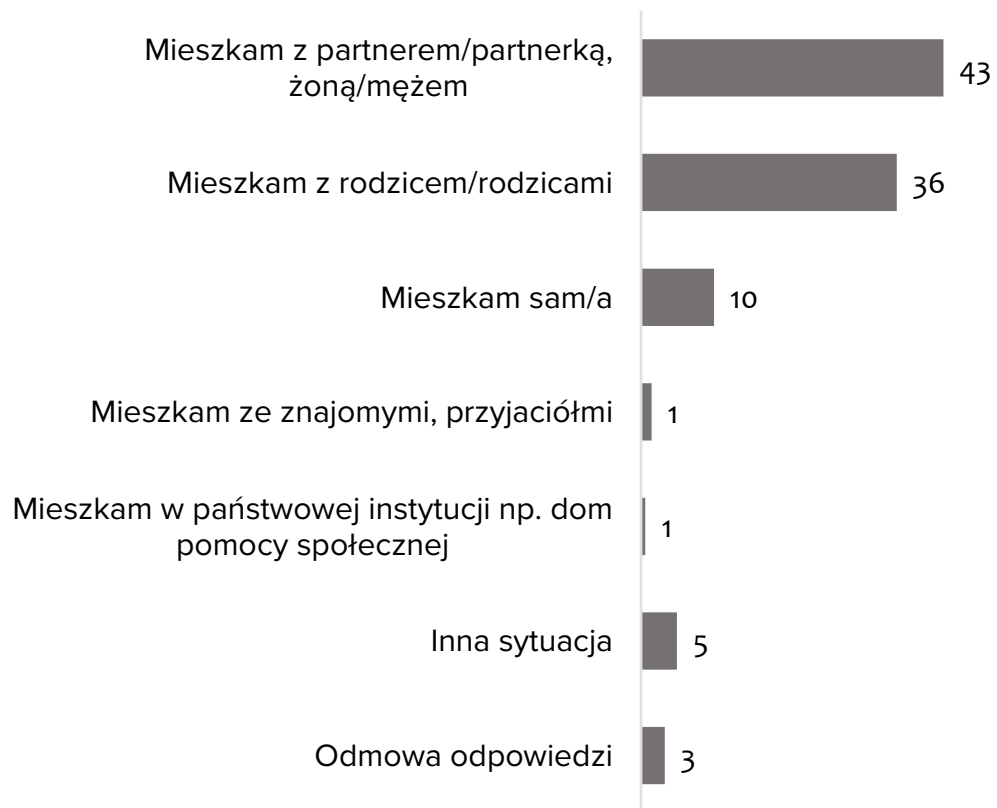

Rodzaj schorzenia

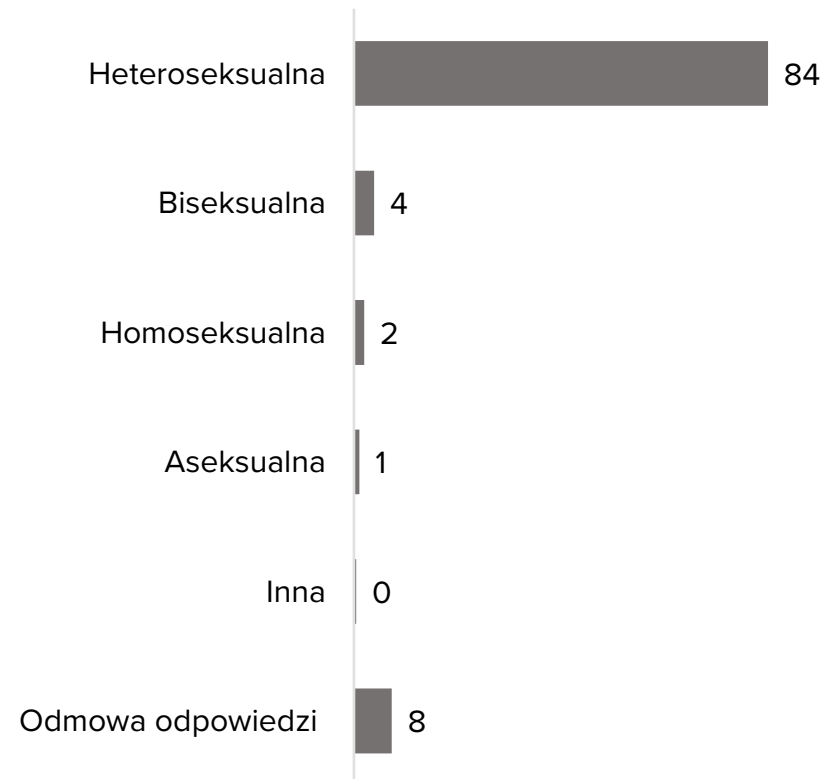

SYTUACJA MIESZKANIOWA I ORIENTACJA SEKSUALNA

Sytuacja mieszkaniowa

Orientacja seksualna

PODSUMOWANIE BADAŃ

PODSUMOWANIE

- Badanie “Seksualność i rodzicielstwo osób z niepełnosprawnością ruchową” przeprowadzone w ramach projektu Sekson, we współpracy z SW RESEARCH jest **odповідzią na panujące w powszechnej opinii przekonanie o tym, że seksualność i rodzicielstwo nie dotyczy osób z niepełnosprawnością.**
- **Badania pokazały skalę problemu dotyczącą postrzegania seksualności osób z niepełnosprawnością. Ich wyniki obalają mity odnoszące się do życia intymnego ponad 3 mln Polaków z niepełnosprawnością.**
- **Co trzeci respondent (36%) doświadczył negatywnych komentarzy odnoszących się do seksualności.**
- **Ponad jedna trzecia ankietowanych doświadczyła sytuacji, w której ktoś powiedział albo dał wyraźnie do zrozumienia, że temat rodzicielstwa ich nie dotyczy i nie jest to rzecz, którą powinni się interesować, a ponad połowa (62%) usłyszała takie słowa od członka rodziny.**
- **Ponad jedna czwarta (26%) badanych nie rozmawiała z nikim na temat swojej seksualności.**
- **Osobom z niepełnosprawnością wrodzoną trudniej zaważczyć o niezależność, co wiąże się także z większym wykluczeniem w obszarze realizowania potrzeb seksualnych, czy nawiązywania relacji.**

DZIAŁANIA PROJEKTU SEKSON

Odpowiedzią na problemy zidentyfikowane podczas badania są działania realizowane w ramach projektu Sekson:

- Coroczna Konferencja Sekson – o seksualności i rodzicielstwie osób z niepełnosprawnością ruchową. [Strona konferencji](#)
- Mapa Dostępności Placówek Medycznych w Polsce przygotowane przez Fundację Avalon. [Strona z Mapą](#)
- Cykl rozmów #wyłączamytabu #włączamywiedzę. [YouTube](#)
[wywiady z cyklu #wyłączamytabu #włączamywiedzę](#)
- „Pełnosprawni w miłości” projekt filmowo – fotograficzny.
[Strona „Pełnosprawni w miłości”](#)

KONTAKT

Projekt Sekson

Lusine Duryan

koordynatorka projektu Sekson

konferencja@fundacjaavalon.pl

666 324 329

Dla mediów

Marta Dudek

specjalistka ds. komunikacji i kontaktu z mediami

mdudek@fundacjaavalon.pl

534 452 357

Facebook
Sekson

Instagram
Sekson

Strona
sekson.pl